

To už se lidem neříká. Šichtařová o rostoucím dluhu

- CZ24 News | 24. ledna 2022

ČESKO: Vláda Petra Fialy nepůsobí dojmem, že by ji trápilo, že nemá žádný plán, jak řešit narůstající deficit. Přitom ten může vést až k chudnutí lidí. „A když je dluh opravdu velký, může doslova zabíjet - protože pak není dost peněz ve zdravotnictví, nebo nezbyde dost na důchodce, kteří prostě končí s podvýživou a v izolaci a bez péče. Ale to už se samozřejmě lidem neříká,“ upozorňuje Markéta Šichtařová. Za velké zklamání uplynulého týdne považuje rozhodnutí štrasburského soudu v případě v Norsku odebraných synů Evy Michalákové.

Bývalý prezident Václav Klaus prý pořád marně čeká na vystoupení ministra financí k naší rozpočtové situaci a k inflaci i na vystoupení předsedy vlády ke Green Dealu a s ním spojenými vysokými cenami energií. V rozhovoru pro Blesk přiznal, že [nevěří tomu, že Fialova vláda](#) má nějaký plán, jak to řešit. Myslí si, že na neplošné škrty není čas a že by se na nich nehomogenní pětikoalice stejně neshodla. Obává se ale, že deficit státního rozpočtu bez zásadních zásahů této vlády bude vyšší a vyšší, a tak doporučuje jako východisko plošné škrty. Co jeho úvahám říkáte?

Je to pravda. Také se mi nezdá, že by stávající vláda měla jakýkoliv plán. Dokonce se mi ani nezdá, že by ji absence plánu jakkoliv trápila. Ale vzhledem k tomu, že byly již založeny předešlou vládou určité výdajové trendy, pokud se nic neudělá, deficity dál porostou. A zadlužování každé země dlouhodobě nenápadně vede k poklesu jejího potenciálu, k pomalejšímu růstu životní úrovně, při vysokých deficitech až k chudnutí lidí. A když je dluh opravdu velký, může doslova zabíjet - protože pak není dost peněz ve zdravotnictví, nebo nezbyde dost na důchodce, kteří prostě končí s podvýživou a v izolaci a bez péče. Ale to už se samozřejmě lidem neříká.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Senát schválil novelu zákona o státní sociální podpoře, která letos mimořádně navyšuje normativní náklady na bydlení kvůli vysokým cenám za energie. Ty se každoročně upravují nařízením vlády podle vývoje indexu spotřebitelských cen, ale nyní se zvyšují o další stokoruny kvůli prudkému nárůstu cen energií. Kromě toho, že příspěvek na bydlení výrazně vzroste, tak na něj dosáhne i více lidí. Je takový krok Fialovy vlády na pochvalu?

Vláda maskuje horečku namísto léčení nemoci. Jediným řešením by bylo říct „NE“ Green Dealu. Green Dealem tlačené obnovitelné zdroje totiž nedokážou plnohodnotně nahradit „tradiční“ zdroje elektřiny a energií obecně. Zásadním problémem je to, že nikdy neexistovala relevantní studie proveditelnosti, která by říkala, že pokud uzavřeme uhelnou nebo jadernou elektrárnu o výkonu X

terawatthodin, musí být nahrazena obnovitelnými zdroji o výkonu Y terawatthodin. Loňský rok totiž naplno ukázal, že nestačí, aby se $X=Y$. Výkon obnovitelných zdrojů musí být výrazně vyšší kvůli nestabilitě jejich dodávek v čase.

Loni obnovitelné zdroje doplatily na to, že rychlost větru v Severním moři byla nejnižší za posledních 20 let a větrné turbíny proto nedokázaly vyrábět naplno. Navíc léto nebylo natolik slunečné, aby německé solární parky dodaly dostatek elektřiny. Navíc se nepodařilo tyto výpadky dohnat ani větší výrobou elektřiny z plynu. Zásoby zemního plynu byly totiž po neobvykle chladné zimě nejnižší za víc než dekádu. Norsko přitom přistoupilo k odstávkám kvůli údržbě, což znamená dodávky plynu v podprůměrných objemech. Z Ruska přiteče víc plynu, až dá Evropa zelenou nedávno dostavěnému plynovodu Nord Stream 2.

A to se ukázalo jako docela zásadní problém. Abychom spotřebovali, dejme tomu, jednu megawatthodinu z nových zdrojů, musíme mít k dispozici příkon nikoliv jednu, ale dvě megawatthodiny příkonu z obnovitelných zdrojů kvůli jejich nestabilitě. Takže to už by znamenalo nikoliv zdvojnásobení, ale zečtyřnásobení příkonu! My přitom vypínáme kvůli zelené politice stabilní klasické zdroje a nenahrazujeme je dostatečně rychle zdroji novými, takže příkon rozhodně nepřibývá, a už vůbec ne ten stabilní.

Právě tohle je hlavním důvodem energetické krize a prudkého růstu cen energií. Takže předpoklad, že energie dlouhodobě zlevní, je vedle jako jedle. Čím rychleji se budou staré, klasické a stabilní zdroje vypínat, tím rychleji bude energie zdražovat.

V tomto týdnu se STAN rozhodl vrátit podezřelé sponzorské dary ve výši kolem tří a půl milionu korun a jeho první místopředseda Jan Farský se vzdal poslaneckého mandátu, který nebude moci vykonávat kvůli osmiměsíční stáži ve Spojených státech. Mění se v Česku politická kultura?

Nemění. Kdyby se změnila politická kultura, nikdy by Jan Farský nekandidoval a pochybné dary by nebyly přijaty. Toto je jen lavírování, jak ustát tlak veřejnosti a ztratit co nejméně z popularity.

Evropský statistický úřad Eurostat oznámil, že v prosinci dosáhla míra inflace v eurozóně rekordních 5 procent, v celé Evropské unii stoupla v průměru na 5,3 procenta. Evropská centrální banka to však nehodlá řešit zvýšením úrokových sazeb, které jsou v eurozóně nulové, neboť inflaci považuje za dočasnou. Podle prezidentky ECB Christine Lagardeové se totiž bude inflace letos postupně snižovat, neboť poleví hlavní důvody, které k růstu cen přispívají, tedy drahé energie a problémy v dodavatelských řetězcích. Dá se polevení inflace nějak kvalifikovaně kvantifikovat, bude v řádu procent či desetin procenta, nebo inflace jenom přestane růst?

Výrok paní Lagardeové je jak výrok chytré horákyňe, protože čistě technicky vzato, kdyby inflace zpomalila z 50 procent na 49, zcela jistě by to také bylo zpomalení, a to menší, než se předpokládalo. Ale moc bych se takovým „zpomalením“ nechlubila. A nezapomínejme, že ještě donedávna Lagardeová tvrdila, že inflace je „jen přechodná“, aby teď najednou už zase tak moc přechodná nebyla. S mírným zlepšením vztahů v dodavatelských řetězcích se souhlasit dá, i když všichni víme, že s čipy to velká sláva stále není. Horší ale je ta druhá část, totiž energie. A zde je enormní souvislost se zelenou politikou. A jak už jsem právě před chvílkou řekla, v oblasti energií je to na dlouhé lokte a na moc zlepšení to nevypadá; inflace zkrátka zůstane po dlouhou dobu vyšší než v předešlé dekádě.

Microsoft oznámil, že za 68,7 miliardy dolarů (zhruba 1,5 bilionu korun) kupuje vývojáře her a vydavatele interaktivního zábavního obsahu Activision Blizzard. Vzhledem k tomu, jak

velký objem peněz se ve videoherním byznysu točí, se objevují úvahy, že by u nás postupně mohl nahradit tradiční automobilovou výrobu. Může mít videoherní průmysl opravdu tak zářnou perspektivu, nebo je jeho enormní nárůst posledních dvou let dramaticky umocněn pandemií, během níž si herní konzole pořídili i lidé, které by to jinak ani nenapadlo?

Pandemie v tomto ohledu samozřejmě byla specifická, zájem o konzole a obecně o herní byznys ohromně nakopla, ale faktem je, že to jen urychlilo dlouhodobý trend. S příchodem čtvrté průmyslové revoluce, která je už dávno v plném proudu, se čím dál víc posouváme od průmyslu směrem ke službám a hlavně k digitalizaci. K tomu by došlo tak jako tak, ale nutnost home officů, pořádání schůzek online a nutnost nějak zabavit děti zavřené v karanténě tenhle přirozený vývoj učinila překotným.

Je pravdou, že my jsme ekonomika, která teoreticky má předpoklady nejen v herním byznysu, ale obecně v oblasti vývoje softwaru expandovat. Ostatně zmiňme třeba příběh Avastu. Ale otázkou je, zda se podaří této možnosti využít. Podmínky pro podnikání nejsou u nás žádná velká sláva, startupy nemají úplně na růžích ustláno.

V roce 2018 vám vyšla kniha Ukradený syn. Nepochybují proto, že sledujete i vývoj případu Evy Michalákové a jejích dvou synů, které jí norská sociální služba před více než deseti lety odebrala. Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku nyní jednomyslně došel k názoru, že norská justice a tamní úřady při svém postupu nijak nepochybily a neporušily mezinárodní konvence, přičemž vzal na vědomí závažnost rizika pro děti, o kterých informovaly ve svých rozhodnutích norské soudy, kdyby se měly s matkou vídat. Není vzhledem k věku obou synů už jakýkoli pokus řešit to soudně zbytečný?

Rozhodnutí štrasburského soudu je velkým zklamáním. Je zklamáním jednak lidsky, ale především je to také zklamání po právní stránce, protože je to zcela formalistické rozhodnutí a pouze zkoumá případná procesní pochybení na norské straně, nezkoumá však spravedlnost. Dám konkrétní příklad.

Jedním ze zdůvodnění štrasburského rozsudku je, že norský soud procedurálně řádně odůvodnil, co bylo důvodem odebrání dětí, totiž podezření na zneužívání otcem. Ale Štrasburk už vůbec nezajímá, že toto podezření se nepodařilo prokázat, žádné indicie proti otci se nenašly! Čili rozsudek v podstatě říká, že Norové neudělali žádné procedurální opomenutí - ale zda bylo odebrání dětí lidsky, eticky, morálně správné, to už vůbec neřeší! Je to podobné, jako bychom řekli, že koncentrační tábory byly v souladu s tehdejší německým právem, a proto byly v pořádku, ale už bychom nezkoumali, zda v nich umírali lidé. Možná se vám tato analogie zdá extrémní, ale ve své podstatě vystihuje jádro problému.

Štrasburský soud by tu neměl být od toho, aby hájil procesní správnost, ale od toho, aby hájil spravedlnost.

[ZDROJ](#)